

PAULIUS ŠIRVYS

(Ištrauka iš poemos)

Sviėde man sviėde sena molinėla
Raudonu abuoletiu;
Kad būčia kritus, būčia astmušus,
Matulį pravirkdžius.

(LIAUDIJS DAINA)

Ko taip šlanakt armonka liūdi,
Ko verkia, plėšos ilgesy?
O jis, griežėjas — linksmabūdis,
Už jį linksmesnio nerasi!

Pagriežk, pagriežk, šaunus bernuži,
Nors ir pas mylimą piršliai!
Dainuok, pavasarius pradėjęs,
Paslėpti stielvartį giliai!

Ir griežė bernas žydraakis:
Kviečiais bangavo jo plaukai,
Liūdna širdis armonkoj plėkės,
O lūpas praskleidė juokai.

Ir niekas, niekas nesuprato
Armonkos balso nuostabaus,
Kad jis slapčia, kitiems nematant,
Išleija ašaras žmogaus.

— Pagriežk linksmiau, šaunus berniokel! —
Merginos kalbina, o jis —
Linksmal negriežia anei šokio,
Liūdnyn armonka verkia vis.

Tai bernas ilgisi stuvėjos,
Visų gužynių pažibos...
Ją greit išveš žirgai, kaip vėjas,
Keltu viešuoj nužaubuos.

Turtingas buožių jaunikaits
Ties rūmais žirgus sulaiyks:
Džugus apžvelgs stuvėjos kraiti —
Gražias, kaip deimantus, akis.

O ti, griežlka atsiminus.

— Kinijos Taikos gynimo komiteto vicepirmtinikas rašytojas Emi Stao.

TASS'o spaudos klisė.

NAUJOS KNYGOS

Pradinųjų ir vidurinių mokyklų vadovėliai

Prof. I. Galkinas, prof. L. Zubokas, prof. F. Notovičius ir prof. V. Čhovstovas. NAUJŲŲ AMŽIŲ IS-TORIJA. Vid. m-loms. 4-sis leid. K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1950. 196 p. 6 000 egz. Rb 5,70, įrišta.

Šuravinas, T. ir Rimdžius, J. RUSŲ KALBOS VADOVĖLIS. Vid. m-lų VII kl. 2-sis leid. K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1950. 339 p. 8 000 egz. Rb 6,50, įrišta.

SPARTUS GRŪDŲ STATYMAS VALSTYBEI — TAIKOS RĖMIMAS!

VYKDO GRŪDŲ PARUOŠAS

Rokiškio ir Obelių rajonų kolūčiai žymiai prieš laiką pasirošė žiemkenčių valymui. Teisingai organizuoto socialistinio lenktynavimo ir racionalaus darbo jėgos paskirstymo brigadose išdavoje dauguma šių rajonų kolūkių rugius nuvalė per 3—5 dienas. Dabar kolūkiečiai pradėjo grūdų statymą valstybei.

Kasdien vis masiškesnį pobūdį įgauna valstybinių grūdų paruošų vykdymas Rokiškio rajone. Į grūdų pristatymo punktą kasdien kolūčiai siunčia vežimus su naujojo derliaus grūdais. Sėkmingai baigęs rugiaplūtės darbus „Nemunėlio“ kolūčio dirbančiųjų kolektyvas (pirmininkas drg. Balčiūnas) jau supylė į Tėvynės aruodą 8 proc. jėms skirto paruošų plano grūdų. 4 proc. plano įvykdė Rudžių apylinkės „Žiedo“ žemės ūkio artelės (pirmininkas drg. Baranuskas) valstiečiai. Pirmaujančių kolūkių pavyzdžiu pradėjo kilti darbus, taip pat pirmuosius naujojo duoninių grūdų derliaus kilogramus atvežė valstybei Rybokų apylinkės „Miesteliškių“ kolūčio dirbančiai.

Neatsilikama duonos paruošų vykdyme ir kaimyniniame Obelių rajone. Pirmaujantis rajone „Valstiečio“ kolūkis taip pat pradėjo grūdų statymą valstybei, papildamas į valstybinius sandėlius nemažą kiekį aukštos kokybės rugių ir kviečių.

Minėtų kolūkių pavyzdžiu pradeda grūdų paruošų vykdymą ir kitos rajonų žemės ūkio artelės.

P. Braknys

Moskvos mokslinio tyrimo instituto konservų pramonės selekcinė stotis veda sėkmingą valstų-uogų kultūrų, cinančių uogienės-kompoto gamybą bei užsaldymų, kokybės pagerinimo darbą.

Vyresnis mokslinis bendradarbis, žemės ūkio mokslų kandidatas I. N. Šaskinas išvedė naujas „Pergalės“ ir „Liaudies“ žemuočių rūšis.

Šios stambiavaisės ir aukšto produktingumo rūšys pasižymi geru aromatu ir skoniu. Jos jau plačiai paplitusios Maskvos srityje. „Pergalės“ žemuočių rūšis duoda 8-9 tonas iš hektaro, o „Liaudies“ — 12-13 tonų, esant vasaros bėgyje doigubam derliui.

Šių metų rudinį selekcinė stotis papildomai perduos daugybę sėklės kolektyviniams ir tarybinėms ūkiams apie vieną milijoną žemuočių daigų. Iš naujų rūšių šių metų derliaus prityrusi instituto konservų gamykla jau pagaminso daugiau kaip 1 to uogienės.

Nuotraukoje: žemės ūkio mokslų kandidatas I. N. Šaskinas apžiūri surinktas žemuoges.

V. Šarovsko nuotrauka.

TASS'o spaudos klisė.

SPARTŲS DARBAI

„BALANDŽIO“ KOLŪKYJE

Tinkamai pasiruošę ir apsvarstę Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP(b) Centro Komiteto nutarimą „Dėl derliaus nuėmimo ir žemės ūkio produktų paruošų įvykdymo 1950 metais“, Rokiškio rajono Laibgalių apylinkės „Balandžio“ kolūčio valstiečiai pilnai užbaigė rugių kirtimo darbus. Organizuoję soclenktynių dėka rugiaplūtės bare dauguma artelės narių pasiekė gražių darbo rezultatų. Lenktyniaujantis kolūktietis — mašinos vairuotojas drg. A. Bunevičius nuplėdavo į dieną po 4,5—5 ha rugių.

Pirmaujančioje drg. Bunevičiaus brigadoje prasidėjo rugių vežimas. Į visuomeninius klojimus sukrauta apie 80 vežimų žiemkenčių. Lygiagrečiai su rugių vežimu kolūkyje prasideda naujo derliaus kūllimas. Taip pat kolūkiečiai stropiai ruošiasi paruošų vykdymui. Kolūkyje grūdų valymui atremontuotas trejeris, fuktelis ir apai, taip pat paruošti vežimai.

Žymią paramą kolūkiečiams derliaus nuėmimo ir pasiruošimo kūllimui bei paruošų vykdymui suteikia Laibgalių klubas — skaitlykla. Skaitlyklos vedėja drg. Stakėnienė kolūkiečiams praveda paskaitas bei pasikalbėjimus apie savalaikį ir be nuostolių derliaus nuėmimą, iškella garbės lentoje pirmūnus, kritikuoja atsilikėlius. Vėdejos iniciatyva kolūkiečiams dažnai suruošiami kultūringi vakarai.

A. Girčys

(b) Rokiškio Rajono K-to ir Rajono Vykd. K-to Organas
98 (853) | 1950 m. rugpiūčio 8 d. | Kalna 20 kp.

MTS POLITINIŲ SKYRIŲ SPAUDA

VYKDANT pokarinę socialistinę statybą, pokarinio stalininio tikslinio didingus planus, kuriuos dėl tolesnio žemės ūkio tolimo didelis ir rimtas valdymas priklauso bolševikinei partijai. Bolševikinė spauda turėtų laudėti politiniams ir tarybiniam lygiui pakelti.

Kovoje dėl žemės ūkio pakilimo, žemės ūkio artelių stiprinimo organizaciniu-akiniu atžvilkiu, kolūkių statybos ir gamybos išplėtimo, kolūkinio darbo dirbančiųjų socialistinio lenktynavimo keltimo milžiniškos vaidmuo priklauso MTS politinių skyrių organams — kovojantiems laikraščiams. MTS politinių skyrių laikraščiai, parengtiems organizacijos operatyvumui vadovaujant, privalo tapti MTS aptarnaujamų kolūkių politiniu centru, rajono partinės organizacijos padėjėju ryžtingai kovojanti dėl šlovingosios bolševikų partijos ir tarybinės vyriausybės išskeltųjų didingų uždavinių kolūkiniam kaimui sėkmingo įvykdymo.

Mūsų rajono Rokiškio ir Kamajėlių MTS politiniai skyriai jau pradėjo leisti savo laikraščius. Laikraščiuose talpinama aktualiai, kritinė ir įdomi medžiaga rodo, kad laikraščių redaktoriai teisingai suprato savo paskirtį ir svarbius uždavinius, stiekia nuveikti rimtą darbą rajono ūkinėje ir kultūrinėje statyboje.

Kokie pagrindiniai MTS politinių skyrių spaudos uždaviniai? Jos vaidmuo yra ypač didelis auklėjant socialistinio kaimo dirbančiuosius tarybinės ideologijos dvasia, ugdati tarybinį patriotizmą, tautų draugystę, atsikinant tarybinės santvarkos, kolūkinės santvarkos didingus pranašumus, kovojant prieš kapitalizmo liekanas žmonių sąmonėje, prieš nesocialistinę pažiūrą į darbą. Kova dėl žemės ūkio pakilimo, socialistinės žemdirbystės kultūros pakėlimo, kolūkių laukų derlingumo pakėlimo, kolūkių gamybos išplėtimo, visuomeninės produktyviosios gyvulininkystės išvystymo, visuomeninės nuosavybės išplėtimo, — svarbūs klausimai, kuriuos MTS politinių skyrių spauda privalo nuolat, nuosekliai, su kritinėmis pastabomis ir teisingomis, pamokančiomis išvadomis nušviesti. MTS politinių skyrių laikraščiai privalo rašyti apie kolūkius, MTS, giliai įsigilindami į jų gamybą; rašyti taip, kaip kiekvienas spausdintas žodis pasiekty tikslą, kad talpinama medžiaga suteiktų praktinę paramą žemės ūkio darbuotojams, propaguoti žemės ūkio, MTS ir kolūkių gamybos pirmųjų vertingą darbo patyrimą; rašyti taip, kad spaus-

dintas bolševikinis žodis keltų socialistinio kaimo dirbančiųjų politinį ir gamybinį aktyvumą. Yra žinoma, kad pastaruosiu metu vienas svarbiausių partijos uždavinių kaimo yra mašinių-traktorių stočių ir jų dirbuvų darbo pagerinimas. MTS pagrindinis uždavinys — aptarnaujamų kolūkių laukų derlingumo kėllimas, mašinių-traktorių parko tolesnio panaudojimo pagerinimas, traktorinių darbų kokybės pakėllimas, agrotechnikinių terminų griežtas prisilaikymas, savalaikis derliaus nuvalymas. MTS politinių skyrių spaudos pareiga padėti MTS dirbantiems garbingai įvykdyti savo uždavinius, atkreipti rimtą dėmesį socialistinio žemės ūkio dirbančiųjų auklėjimui ir mokymui.

Pastaruosiu metu, vykdant derliaus valymo darbus ir grūdų paruošus, MTS politinių skyrių spauda turi parodyti tikrą operatyvumą, ryžtingai kovoti dėl svarbiausios politinės-ūkinės kampanijos — grūdų paruošų plano sėkmingo įvykdymo pirmą laiką, dėl aukšto organizuotumo ir drausmės. Kolūkių gamybinį ir finansinį planų vykdymas, kova su žemės ūkio artelės įstatų pažeidimo reiškiniais, kolūkių pirminių partinių organizacijų, partinių kandidatinių, partinių-komjaunimo grupių arba komjaunimo organizacijų veikla, socialistinio lenktynavimo eiga, kritika ir savikritikos išvystymas kolūkiečių susirinkimuose, pasiekti rezultatai vystant visuomeninę gyvulininkystę ir laukininkystę, kolūkių gamybos pirmūnų pasiekimai, kolūkiečių atlyginimai už darbdarinius, statyba kolūkiuose, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos V-sios sesijos priimto įstatymo dėl pelkėtų žemių nusausinimo ir įsisaivinimo, dėl žalieninių sėjomainų įvedimo vykdymas, tarybinio žemės ūkio mokslo pasiekimų įsisaivinimas kolūkiuose, vietinių Tarybų vadovavimas kolūkiams, kova dėl kolūkių darbo ir gamybos teisingo organizavimo ir griežtos darbo drausmės įvedimo, masinio politinio ir kultūrinio švietimo darbo išplėtimas kolūkiniam kaimo, kolūkiečių komunistinis auklėjimas — visi šie svarbūs klausimai privalo plačiai, sistemingai atspindėti MTS politinių skyrių spaudoje.

Siekiant teisingai, visapusiškai ir nuosekliai nušviesti socialistinio kaimo gyvenimą, MTS ir kolūkių veiklą, žemės ūkio darbų pravedimą, MTS politinių skyrių spaudos organų redakcijos turi nuolat užmegzti naujus ir gaudžius saltus su savo skaitytojais, neredakciniu aktyvu ir, tvirtai jais besiremiamos, pasiekti tolesnio savo laikraščių pagerinimo.

Kaip dar galima padidinti pašarinių augalų plotus

Trimetis planas visuomeniniams produktiviam gyvulininkystei išvystyti numato ne tik šaliniais kopūstais bei saulėgrąžomis, bet taip pat skiria didelę reikšmę tvirtos pašarų bazės sudarymui.

Negalima pasakyti, kad šiais metais mūsų kolūkiams užtektinai pasisėjo pašarinių augalų, tačiau kurie jų neišpildė pašarinių aklaivaisių ir vienmečių pašarinių žolių sėjos planų. Kadangi šiais metais pievos buvo tik didutinio derlingumo, yra rimtas pavojus dėl pašarų trūkumo, kurį kolūkių visuomenininkams ir kolūkiečių asmenininkams gyvuliams.

Yra dar vienas būdas padidinti pašarinių augalų plotus — raižienų apšėjimas pašarinėmis kultūromis: viklių-avižių mišiniais, pašarinėmis ropėmis, pasėjant kopūstais bei saulėgrąžomis.

Mūsų broliškose respublikose šis pašarinių augalų auginimo būdas yra plačiai praktikuojamas. Tuo ne tik kad žymiai papildoma pašarinė bazė, bet šalia to taip pat dirvoje naikinamos pikžolės ir išlaikoma jos gera grūdėlinė struktūra.

Baltarusijos TSR, kurios klimatas yra labai panašus į Lietuvos TSR klimatą, bandymo stočių tyrimais yra nustatyta, kad kuo anksčiau po rugiapuotės atliekama sėja, tuo didesni gaunami pašarinių augalų derliai.

Štai tų stočių tyrimo duomenys:

Kultūros pavadinimas	Žalio pašaro derlius dvigubais centneriais, pasėjus:		
	rugpjūčio 1 d.	rugpjūčio 8 d.	rugpjūčio 16 d.
Pelnuškų - avižių mišinys	99,7	70,9	41,9
Saulėgrąžos	89,1	60,2	29,6
Pašariniai kopūstai	113,8	65,6	34,4
Pašarinės ropės	307,2	167,3	107,2

Matome, kad sėja suvėlinus rugpjūčio mėn. vidurio, gaunamas tik trečdalis derliaus, lyginus su rugpjūčio pradžios. Nuėmus žemėnų derlių, nuėmimo ir valstybinių grūdų paruošų atlikimo iki rugpjūčio mėn. 20 d. Be to, visais svarstytais klausimais seminaro dalyviai priėmė konkrečius nutarimus.

A. GARNELIS,
Kumpoliškio apylinkės
DŽD Tarybos sekretorius

Korėjos liaudies demokriatinės respublikos vyriausiosios

PCHENJANAS, VIII. 3 d. Liaudies demokriatinės respublikos Liaudies armijos vyriausioji vadovybė rugpjūčio 3 d. rytą pranešė: Visuose frontuose Liaudies armijos dalys toliau įsiteminė kovėsi su amerikiečių ir lisinmaninės kariuomenės dalimis.

Čire (Dzioburi) rajone Liaudies armijos dalys, atrėmusios kelis amerikiečių ir lisinmaninių dalių kontrpuolimus, padarė priešul rimtų nuostolių. Per mūsų Čire (Dzioburi) rajone Liaudies armijos dalys sunaikino ir sužėdė daug priešo kareivių laivų bei karininkų. Paimta laimikų.

IVANOVAS. Darbininkas Fedoro Zinovjevo vardu riko jauna vėrpėja stacionarietė M. V. Kocerova pasirašydama po Stokholmo ateisaukimo, išpareigojimo pamatinos darbo užmokesčio įvykdyti 115 proc. Ji, kaip dien įvykdyma darbuotoja dotis 117-120 proc. ir tarnaudama aštuonias pimo stakles, garbingai do prisimtus išpareigojimus.

Nuotraukoje: M. V. Kocerova prie darbo.
F. Kariševs nuotrauka.
TASS'o spaudos kabinetas.

Kultūros-švietimo darbuotojų susirinkimas

Pandėlyje įvyko rajono kultūros-švietimo darbuotojų seminaras, skirtas pasidalinti darbo patyrimu kovojančiam dėl geresnės kultūros-švietimo įstaigų bei darbuotojų veiklos.

Pranešimus sambūrio dalyviams apie klubų-skaityklų bei bibliotekų darbuotojų veiklą padarė rajono Kultūros-švietimo darbo skyriaus vedėjas drg. Kelluotis ir skyriaus inspektoriaus drg. Petrušonis.

Išstojes seminare rajono Kultūros ir sporto komiteto pirmininkas drg. Baltaduonis nurodė priemones sportiniam darbu kaime pagerinti, sporto būrelių kolūkiuose organizavimui suaktyvinti ir kt.

LLKJS raj. k-to sekretorius

V. Ramanauskas

PRASIDĖJO VISUOMENINIŲ PASTATŲ STATYBA

Rokiškio rajono Rokiškio apylinkės „Jaunosios gvardijos“ kolūkių valdyba šiuo metu pavyšarį suorganizavo statybinių-remontininkų brigadą, vadovaujamą kolūkiečio - dailidės drg. Lapinsko Napolio. Pasiaukojančio darbo dėka statybiniškai prieš naujojo derliaus įvežimą atremontavo visuomeninius klojimus, pastatė svirną. Svirno įrengimas bus baigtas iki kaimo darbų pradžios. Jame daugiau kaip 100 tonų granito Ruošdamiesi tolimesnių statybų darbų pravedimui, statybininkai pasigaminio 1300 maltonų. Pavyzdinčiai statyboje dirbanti kolūkiečiai drg. drg. Bucknas Mickevičius, Lapinskas ir kiti.

P. Braknys

ATSTATYMO DARBAI IŠVADINTI

PCHENJANAS, VIII. 4 d. po darbininkų (TASS). Išvaduotųjų Pietų Korėjos rajonų gyventojai karštai dėmėsi atstatyti Amerikos interjodomesnį, patrauklesnį ir veiksmingesnį.

Rokiškio, Obelių ir Pandėlio rajonų MTS politiniai skyriai privalo pasekti Rokiškio MTS Politinio skyriaus pavyzdžiu ir nedelsiant pradėti leisti kovinčius, bolševikinius savo spaudos organus.

S. Dalnys

Steikime kolūkiuose sezoninius vaikų lopšelius

Kolektyvinių ūkių santarka duoda galimybę suteikti kaimui geresnę medicinos pagalbą. Didėniam darbo našumui pakelti ir palengvinti motinoms darbą kolektyviniuose ūkiuose, Tarybų Sąjungoj plačiai praktikuojama vasaros darbų metu steigti vaikams sezoninius lopšelius. Sezoninių vaikų lopšelių reikšmė kolūkiuose labai didelė. Lopšelis auklėja vaikus, saugo jų sveikatą, padeda motinoms dalyvauti kolūkių darbe. Tokių lopšelių organizavimu turi būti suinteresuoti ir mūsų kolektyviniai ūkiai. Jeigu lopšelis gerai dirba, vaikai sveiksti, tai jų motinos gali ramlai dirbti, todėl kiekvienas kolektyvinis ūkis turi pasirūpinti suorganizuoti lopšelių.

Steigiant lopšelių, svarbiausias dėmesys kreipiamas į tai, kaip palengvinti darbą kolūkyje. Tarybinė valdžia vertina moteris, kaip pilnaverčius darbininkus, ir, steigiant lopšelius, stengiamasi maitinančias motinas kuo mažiau atitraukti nuo darbo; todėl lopšeliai turi būti steigiami netoli darbotvietės, kad motinos galėtų reguliariai ir nesugaišdamos daug laiko maitinti savo kūdikius. Patogliau lopšelius steigti nedidelius, maždaug dėl 8-15 vaikų. Jeigu kolūkių

Gyd. G. ŽIVIRĖNAITĖ,
Rokiškio m. Vaiko konsultacijos vedėja

didelis, gali būti organizuojamos dvi vaikų grupės. Į pirmą grupę tada skiriami dar nevaikščiojantieji vaikai - iki 1 metų amžiaus, o į antrą - vaikščiojantieji vaikai, nuo 1 iki 3-4 metų amžiaus. Didėniose kolūkiuose gali būti organizuojami pavieniai lopšeliai prie atskirų brigadų.

Parentant lopšeliui vieta, svarbu aplinka. Lopšelis steigiamas toliau nuo tvartų, dulkėto kelio. Gerai, jei yra aplinkui sodas. Jei sodo nėra, tai bent turi būti didelis klemas su alkščiūlėmis vaikams žaislams.

Patalpos dėl sezoninio vaikų lopšelio turi būti 3-4 kambarių. Kambariai turi būti šviesūs, saulėti, sausai ir apšildomi. Lopšelio virtuvė gali būti tose patalpose patalpose arba atskirame pastate.

Reikiamas lopšeliui inventorių - baldai gali būti pagaminti savo kolektyvo jėgomis.

Pradžioje, kuriantis kolūkiui, nesant atliekamų santarpių vaikų drabužėliams įtaisyti, motinos, vesdamos vaikus į lopšelių,

duoda kiekvienam vaikui nustatytą kiekį drabužėlių. Kūdikiui iki 1 m. amžiaus reikalinga duoti: 5-7 vystykiai, 2 šiltos palaidinės, 3 marškinėliai; vyresniems vaikams: 2 marškinėliai, 3-jos kelnaitės, 2 šiltos palaidinės ir 2 vystykiai. Esant pakankamai lėšų, minėtai aprangai vaikams nuperka kolektyvinis ūkis.

Žaislai yra viena iš svarbiausių auklėjimo priemonių, teikiančių kūdikiui daugiausia džiaugsmo. Jie turi būti nepavojingi, negreit užsidegę, neaštrūs, nedužyti, dažyti stipriais nenuduliančiais dažais.

Lopšelis turi turėti ir vaistinė. Joje turi būti reikalingiausi medicininiai instrumentai ir vaistai (kel termometrai, bafionikai klizmai, pincetai, pipetės, bintų, vatų, jodo, boro rūgšties, vazelino, streptocido, sulfidino, talko, žindukų ir pan.). Svarbu žiūrėti, kad dezinfekuojantieji skystimai (Izolis, chloraminas, jodas) nepakliūtų vaikams į rankas, todėl vaistinė turi būti nuolat užrakinta.

Maistą lopšeliui parūpina kolektyvinis ūkis. Lopšelio aprūpinimui sekantiems metams gali būti išskirtas pakankamas kiekis duoninių grūdų, bulvių bei daržovių iš 2 proc. fondo. Pie-

na lopšelis gauna iš kolektyvinių ūkių arba jam gali būti išskirta atskira karvė. Vaikai lopšeliuose turi būti aprūpinami šviežiu, sveiku maistu. Reikia stengtis, kad motinos kuo ilgiau kūdikius maitintų krūtimi, nes tas juos apsaugo nuo viduriavimų.

Svarbu parinkti tinkamą lopšelių personalą, kuris turi būti paruoštas tam darbuoti ir mylėti vaikus. Lopšelio personalą sudaro: sesuo-vedėja, auklė ir virėja-skalbėja. Esant didėniam vaikų skaičiui, personalas gali būti didesnis. Sesuo-vedėja turi praėti specialius trumpalaikius vaikų lopšelių vedėjų kursus, kurie organizuojami rajone prie ligoninių ar ambulatorijų. Lopšelio, sesuo-vedėja yra atsakinga už vaikų sveikatą, vadovauja personalo darbu, saugo lopšelio turtą, rūpinasi vaikų maitinimu. Pagėdaufina, kad kolektyvinių ūkių lopšeliuose kasmet būtų tie patys, pažįstą darba, prityrę darbuotojai.

Ypatingas dėmesys kreipiamas į medicinišką lopšelių aptarnavimą. Už kiekvieno globojamo vaiko sveikatą ir gyvybę pirmoje eilėje atsakingi lopšelio darbuotojai, todėl jie turi stengtis, kad vaikai gerai augtų, kad jie nesirgtų viduriavimu ir kitomis ligomis. Tačiau čia reikalinga ir gydytojo pagalba bei patarimai. Artimiausios ambulatorijos gydytojas yra atsakingas

už jo rajone esančio lopšelio medicininį aptarnavimą. 10-15 dienų prieš lopšelio atidarymą gydytojas apžiūri visus vaikus, neskleptus įsklepija. Lopšelio atidarymo išvakarėse gydytojas dar kartą patikrina vaikus, kad nepakliūtų į lopšelių sergąs vaikus. Jei vaiko šeimoje yra kas nors sergąs užkrečiama liga, vaikas į lopšelių neprimamas. Gydytojas taip pat apžiūri patalpas, ir jeigu jos atitinka reikalaujamas sanitarines normas, duoda raštu leidimą lopšelių atidaryti. Prieš atidarant lopšelių, gydytojas patikrina ir visą personalą, kad nebūtų įneštos į lopšelių užkrečiamos ligos. Vėliau personalas tikrinamas viena kartą mėnesyje. Gydytojas reguliariai lanko lopšelių, apžiūri vaikus, tikrina personalo darbą, duoda sanitarinių nurodymų. Susirgus lopšelyje vaikui, jis atskirtamas nuo kitų vaikų ir slaugomas iki motinos atėjimo arba nukreipiamas į ligoninę. Prilmtant pasveikusį vaiką aigalį į lopšelių, reikalingas gydytojo leidimas raštu.

Kiekvieno kolūkio vadovybė turėtų suprasti lopšelio reikalingumą savo vaikams ir pasistengti, kad kiekviename kolūkyje būtų įsteigtas sezoninis vaikų lopšelis. Dėl lopšelio steigimo smulkesnius nurodymus ir pagalbą teikia sveikatos apsaugos organai.

LITERATŪRA — MENAS

Vinta pirkios kalnuose ir kloniuos

JUOZAS DAUJOTIS

Val, plati ir graži mūsų žemė,
Tokle šviesūs mūs darbo kellai.
Dainą jauną, džiaugsmingą, neramią
Atkartoją žalieji šilai.
Švinta pirkios kalnuose ir kloniuos
Myllmoj socialistmo šalyj.
Brandžios varpos, kaip auksas, geitonos
Plaukia lauko plataus pakrašty.
Rankos tvirtos ir jaunos, ir kietos
Žemę kolūkių saugos, pūrens.
Muma užteks čia pastogės ir vietos,
Duonos, girių, laukų ir vandens.
Tegul darbas ir prakaitas mūsų
Bus stiprybė šviesios ateities.
Pirkios dūminės mūs nebedusins —
Mes išėjom iš skurdo nakties.

PANEMUNĖLIS

Mergaitė

VYTAUTAS ŠEŠKAUSKAS

Slinko vakaras tėviškės kloniais.
Užu upės jau gėso žara.
Man kalbėjai tada, mylimoji:
„Nepamiršiu tavęs niekada“.

Vieną kartą tave išlydėjau
Per palaukes, mergaitė, tada.
Ir žvilgsniu dar toli palydėjau...
Pažadėjai sugrįžt pas mane.

Bėgo vasaros dienos arimais,
Skrido naktys vėsos dvelkimu.
Sugrįžai, mėlynake mergaitė,
Kai ruduo keitė spalvas laukų.

Suskambėjo laukais kolūkiečių
Tavo traktoriaus plieno garsai.
Prie jo valro linksmia tu sėdėjai,
Dainaval: „Ei, plieniniai žirgai!“

Penklavagiu laukus tu prabėgai, —
Oj, ne vieną hektarą, ne du...
Už tavęs vien arimai gulėjo,
Aparai su didžiu stropumu.

Dar labiau aš tave pamylėjau,
Mėlynake mergaitė laukų, —
Čia aš ardavau vienas su bėriu,
O dabar, traktoriste, — abul

PANDĖLYS

Kinijos Taikos gynimo komiteto vicepirmininkas rašytojas Emi Siao.

TASS'o spaudos klisė.

NAUJOS KNYGOS

Pradinių ir vidurinių mokyklų vadovėliai

Prof. I. Galkinas, prof. L. Zubokas, prof. F. Notovičius ir prof. V. Chovstovas. NAUJŲJŲ AMŽIŲ ISTORIJA. Vid. m-loms. 4-sis leid. K., Valst. ped. lit. I-klā, 1950. 196 p. 6 000 egz. Rb 5,70, įrišta.

Šuravinas, T. ir Rimdžius, J. RUSŲ KALBOS VADOVĖLIS. Vid. m-lų VII kl. 2-sis leid. K., Valst. ped. lit. I-klā, 1950. 339 p. 8 000 egz. Rb 6,50, įrišta.

Technika, pramonė Sperancovas, N. N. DEGALAI IR TEPALAI. Vadovėlis naftų bazų sandėlininkams, brigadininkams ir MTS darbuotojams. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-klā, 1950. 180 p., il. 2 000 egz. Rb 6,80, įrišta.

(Naudotasi LTSE Knygų rūmų biuleteniu).

IR GRIEŽĖ BERNAS ŽYDRAAKIS...

PAULIUS ŠIRVYS

(Ištrauka iš poemos)

Šviede man šviede sena motinėla
Raudonu abuoilėtu;
Kad būčia kritus, būčia astmušus,
Matulį pravirkdžius.
(LIAUDIŠ DAINA)

Ko taip šįnakt armonka liūdi,
Ko verkia, plėšos ilgesy?
O jis, griežėjas — linksmabūdis,
Už jį linksmesnio nerasi!

Pagriežk, pagriežk, šaunus bernuži,
Nors ir pas mylimą piršilai!
Dainuok, pavasarius praūžęs,
Pasišėpki sielvartą giliai!

Ir griežė bernas žydraakis:

Kviečiais bangavo jo plaukai,
Liūdna širdis armonkoj plakės,
O lūpas praskleidė juokai.

Ir niekas, niekas nesuprato
Armonkos balso nuostabaus,
Kad jis slapčia, kitiems nematant,
Išlieja ašaras žmogaus.

— Pagriežk linksmiau, šaunus berniokel! —

Merginos kabina, o jis —
Linksmal negriežia anei šokio,
Liūdynn armonka verkia vis.

Tai bernas ilgisi stuvėjos,
Visų gužynių pažibos...

Ją greit išvės žirgai, kaip vėjas,
Keliu viešoju nužaibuos.

Turtingas buožių jaunikaits

Ties rūmais žirgus sulaiyks:
Džiugus apžvelgs stuvėjos kraitį —
Grazias, kaip dėtmantus, akis.

O jį, griežiką atsiminus,
Tuoj ašarėlėm apšiplis;
Puošnaus turtingojo vaikinio
Jauna gražuolė nepamils.

Tai štai, kodėl armonka liūdi

Ir plėšos, verkia ilgesy.

O jis, griežėjas, linksmabūdis —
Praradęs laimę, šypsoi.

MŪSŲ KALENDORIUS

K. S. STANISLAVSKIS

(MININT 12-SIAS MIRTIES METINES)

Konstantino Sergejevičiaus mos teatro išsivystymui. Mask-Stanislavskio vardas plačiai žinomas ne tik mūsų šalyje, bet ir plačiame pasaulyje. Šis teatro genijus jo mylimam teatro mėnui atidavė 50 geriausių savo gyvenimo metų.

K. S. Stanislavskis praėjo ilgą ir sunkų kūrybinį kelią. Artisto darbą jis pradėjo mėgėjų spektakliuose, psisiau profesinėje Meno ir literatūros draugijos trupėje. Stanislavskio darbo scenoje pradžia pasižymėjo neužilstančiu savo kelio mene leškojimu, dideliu ir nuolatiniu nepasitenkinimu savimi ir savo darbu. Šis gilus kūrybinės savikritikos bruožas — charakteringas Stanislavskio privolumas. Net kai visiems jo vaidyba atrodėdavo pavyzdžiu, Stanislavskis joje rasdavo trūkumų ir klaidų.

1898 m. K. S. Stanislavskis kartu su V. J. Nemirovičium — Dančenko sukūrė Maskvos Dailės teatrą (MCHAT) — geriausią rusų tautinį teatrą, turėjusį didelių įtakos rusų ir nacional-

Konstantino Sergejevičiaus Stanislavskio — šio teatro giganto, kūrybinė veikla nepaprastai įvairi. Jis buvo ne tik žymus aktorius, režisierius, teatrinis pedagogas, bet ir teatro reformatorius. Jis įvykdė tą teatro reformą, apie kurią iki jo svaėjo geriausiai rusų scenos aktoriai. Jis darbu įrodė, kad teatras — tai ne tuščias pasilinksminimas, bet mišžiniška idėjinė-auklėjamoji jėga. Stanislavskis statė didelius ir griežtus reikalavimus aktoriumi. Aktoriuje jis norėjo matyti plietį — aukščiausiaja ir geriausiaja šio žodžio prasme. Pirmasis reikalavimas iš žmogaus, paskyrusio save teatrui, turi būti: „Mylėk mane savyje, o ne save menė“.

— Teatras tik tuomet atlieka savo visuomeninę auklėjamoją reikšmę, — mokė Stanislavskis, — kuomet visi teatro darbuotojai, pradedant durininku, rūbininku, kasininku, — visi tarnauja menui ir išsiai pajungti jo pagrindiniam tikslui. Teatre turi būti „gryna atmosfera“. Mes patys turime rūpintis, kad į teatrą būtų sušaujami iš visų pusių tik geri, gyvi, džiaugsmingi jausmai. Čia visi turi šypsotis, nes čia užšimtinėjama mėgtamu delėku

Stanislavskio pastatytuose spektakliuose, kartu buvusiuose aktorius ne „vaiduojančio“ gyvenimą, bet tikrai gyvenančio scenoje. Antroji Stanislavskio veikalo dalis — tai knyga „Aktoriaus saviruoša“. Ji parašyta pedagogo Torcovo vadovaujamos teatralinės mokyklos mokinio dienoraščio forma. Po Torcovo pavardę slepiasi paties Stanislavskis. Išėjus šiai knygai Stanislavskio sistema jau buvo pasaulyje pripažinta, kaip pirmoji sceninio meno istorijoje realistinio teatro aktorius auklėjimo sistema.

Anksčiau nesuprastas ir neįvertintas Stanislavskio talentas galutinai išsiskleidė tik po Didžiosios Spatio revoliucijos Jam, kaip ir visiems geriausiems inteligentijos atstovams atsivėrė naujos galimybės vystyti naujas meninės kūrybos idėjas. Veržimasis dirbti mūsų liaudies labai apsprendė vis universalią genialaus sceno meistro veiklą.

Tarybinė liaudis su ypatinga meile ir pasididžiavimu mini šio tikimo Tėvynės patrioto, genialaus menininko Konstantino Sergejevičiaus Stanislavskio vardą. V. Jurkštas

